

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. D.**
zastoupený advokátkou Mgr. Blankou Všetickovou
sídlem 28. října 640, 564 01 Žamberk

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČO 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2024, č. j. x,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2024, č. j. x, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobci náklady řízení k rukám jeho zástupkyně Mgr. Blanky Všetickové, advokátky, ve výši 5 552 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 11. 2023, č. j. X, byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění [dále jen „zákon o důchodovém pojištění“]. Žalovaným rozhodnutím uvedeným ve výroku tohoto rozsudku bylo prvostupňové rozhodnutí podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu [dále jen „správní řád“] změněno tak, že se žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu zamítá (výrok I) a pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) ve spojení s § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se žalobci ode dne 8. 6. 2024 zastavuje výplata invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně (výrok II).
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce má za to, že jsou v jeho případě splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Hodnocení posudkového lékaře v námitkovém řízení je podle žalobce v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, ve kterých je výslovně uvedeno, že žalobce není schopen běžných denních činností, schopnost výdělečné práce je značně limitována. Konzervativní léčba je již vyčerpána, zlepšení nebylo dosaženo ani zásahem gama nože. Žalobce byl nucen podstoupit i odvykací léčbu na medikamenty, které mu byly předepsány a jež byl nucen užívat ve zvýšené míře.
3. Žalobce není schopen výkonu práce, záchvaty bolestí hlavy ho přepadají v noci i ve dne. S ohledem na nevyzpytatelnost a nepravidelnost záchvatů bolestí hlavy není schopen výkonu pravidelné pracovní činnosti, je prakticky nezaměstnatelný. Navíc předepsanou medikací je mimo jiné léčebné konopí a další léky potlačující bolest, žalobce je tedy neustále pod vlivem utlumující medikace. Žalobce rovněž namítl, že nebylo přihlédnuto k § 3 odst. 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).
4. Žalobce k žalobě přiložil řadu lékařských zpráv, rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, oznámení o podpoře v nezaměstnanosti a vyjádření bývalého zaměstnavatele. Na základě výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
5. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
6. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě lékařské prohlídky žalobce byl dne 13. 9. 2023 vypracován posudek OSSZ Děčín, zpracovaný na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Uvedený posudek, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem

na pokles jeho pracovní schopnosti chronický cluster headache. Posudková lékařka toto postižení zařadila do kapitoly VI. (postižení nervové soustavy), položky 11 (migréna), písm. c [forma s těžkým průběhem] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 35 %, tedy zdravotní stav žalobce odpovídal prvnímu stupni invalidity.

8. V rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí bylo posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu, který byl vypracován dne 29. 2. 2024 na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 7 ZOPSZ, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. (postižení nervové soustavy), položce 11 (migréna), písm. b) [forma se středně těžkým průběhem] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s mírou poklesu pracovních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu ve výši 20 %. Podle tohoto posudku, který byl podkladem žalovaného rozhodnutí, tak zdravotní stav žalobce neodpovídal žádnému stupni invalidity.
9. Soud provedl při jednání dne 18. 12. 2024 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 20. 11. 2024 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborná lékařka zasedala MUDr. H. Z., s odborností neurologie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce PK MPSV považuje chronický cluster headache, funkčně odpovídající formě s těžkým průběhem. Toto zdravotní postižení PK MPSV zařadila do kapitoly VI. (postižení nervové soustavy), položky 11 (migréna), písm. c [forma s těžkým průběhem] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro toto zdravotní postižení je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 25 % - 35 %, přičemž PK MPSV zvolila horní hranici procentního rozmezí, tj. 35 %, a to vzhledem k charakteru a dosavadnímu průběhu základního onemocnění s přihlédnutím k vykonávané profesi. Pro užití § 3 citované vyhlášky podle PK MPSV nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti.
10. Podle PK MPSV po prostudování podkladové dokumentace a průběhu zdravotních obtíží, s objektivně doloženou atakou typickou pro cluster headache, se jedná o těžké funkční postižení, které žalobce limituje v pracovním uplatnění. PK MPSV v případě žalobce upozornila také na přítomnost rizikových faktorů spojených s tímto typem bolesti, tj. kouření a nadužívání léků proti bolesti. U doloženého charakteru bolestí v oblasti hlavy však není dosud popsána jednoznačná příčina těchto obtíží.
11. PK MPSV uvedla, že by bylo eventuálně možné pro charakter bolestí s možným podílem dráždění trojklanného nervu dopad zdravotního postižení po funkční stránce srovnat i s položkou 12 písm. c) kapitoly VI. přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tj. s neuralgií trojklanného nervu, opět těžkou formou a opět pouze po funkční stránce srovnatelně (zdravotní obtíže posuzovaného jako neuralgie uzavírány nejsou). PK MPSV by i podle této položky zvolila hodnocení odpovídající míře poklesu pracovní schopnosti 35 %. Jiné funkčně významné zdravotní postižení, které

by mělo vliv na pokles pracovní schopnosti, nebylo doloženo, z podkladové dokumentace nevyplývá. PK MPSV se shoduje se závěry posudkové lékařky OSSZ Děčín. Shodně stanovuje datum vzniku invalidity I. stupně podle neurologického nálezu ze dne 8. 3. 2023. Naopak posudek vypracovaný v rámci námitkového řízení považuje PK MPSV za podhodnocený, posudkový lékař neakceptuje diagnózu specialisty, přičemž diagnóza byla následně potvrzena. PK MPSV uzavřela, že zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal prvnímu stupni invalidity.

12. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
13. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
14. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]losuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
16. Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
17. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
18. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedala lékařka s odborností neurologie, což odpovídá

rozhodujícím zdravotnímu postižení žalobce. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 35 %. Žalovaná nenaplnila § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení.

19. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 20. 11. 2024.
20. Pro úplnost krajský soud dodává, že s lékařskými nálezy přiloženými k žalobě se PK MPSV vypořádala ve svém posudku. Jde-li pak o přiložené rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, oznámení o podpoře v nezaměstnanosti a vyjádření bývalého zaměstnavatele, krajský soud uvádí, že tyto podklady potvrzují trvání pracovní neschopnosti a zdravotní potíže žalobce, avšak nevypovídají o jeho zdravotním stavu z hlediska stupně invalidity, proto jimi nebyl proveden důkaz. Krajský soud pro nadbytečnost neprovedl účastnický výslech žalobce. Provedení důkazu výsledkem účastníka řízení navíc představuje „krajní“ důkazní prostředek pro případ, kdy dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak [srov. § 64 s. ř. s. ve spojení s § 131 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“)]. V nyní projednávané věci však taková potřeba dokazování nevystala.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právní zástupkyně žalobce za 3 úkony právní služby v celkové výši 3 000 Kč podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 [příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepsí žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Dále náklady řízení tvoří paušální náhrada hotových výdajů za 3 úkony právních služeb podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 900 Kč. Odměna právní zástupkyně žalobce proto činí 3 900 Kč.
22. Dále náklady řízení tvoří cestovní výdaje ve výši 1 052 Kč podle § 156 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a náhrada za promeškaný čas právní zástupkyně žalobce strávený cestou k jednání soudu a zpět ve výši 600 Kč podle § 14 odst. 1 písm.

a), odst. a 3 advokátního tarifu. Celková výše nákladů řízení proto činí částku 5 552 Kč.

23. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právní zástupkyně podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 18. prosince 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph. D., ve věci

žalobce: **M. D.**
zastoupený advokátkou Mgr. Blankou Všetickovou
sídlem 28. října 640, 564 01 Žamberk

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, IČO 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2024, č.j. X

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích, ze dne 18. 12. 2024, č.j. 61 Ad 10/2024-59 **se v záhlaví a ve výroku I. opravuje** tak, že číslo jednací rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2024 správně zní: **X**.

Odůvodnění:

V záhlaví a ve výroku I. uvedeného rozsudku je zjevně chybně označeno číslo jednací žalovaného rozhodnutí, jak soud k návrhu žalované ověřil z obsahu soudního spisu.

Uvedená zjevná nesprávnost se proto v souladu s ustanovením § 54 odst. 4 s. ř. s. tímto usnesením opravuje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 3 písm. b/ s.ř.s.).

Pardubice 9. ledna 2025

JUDr. Petra Venclová, Ph. D., v. r.
samosoudkyně